

הישג אדיר ללהב – תיקון 42 לחוק מע"מ ולתקנות

לאחר שנים של ניהול מאבקים בנושא, ועדת הכספים של הכנסת אישרה שורה של תיקונים לחוק מס ערך מוסף ולתקנות במטרה להקל על עסקים קטנים ונותני שירותים, ביניהם תיקון 42 שמהווה מהפכה בחוק מע"מ ותיקון היסטורי למצוקת העצמאים שבמשך שנים נאלצו לשלם מע"מ עבור תשלום שטרם התקבל. כל מה שרציתם לדעת על התיקון החדש

עבירה פלילית של מבקש החשבונית

תיקון 42 לחוק מע"מ ולתקנות אוסר על הקונה או מקבל השירות בהתאמה לדרוש חשבונית מס מהמוכר או נותן השירות וזאת כתנאי לתשלום התמורה. התיקון הנוכחי מהווה בשורה של ממש לעצמאים ולבעלי עסקים קטנים, אשר נאלצו לשלם את המע"מ לעתים חודשים מספר לפני שקיבלו את התמורה עבור השירותים שהעניקו. החל משבוע שעבר, עם אישור מליאת הכנסת ביום רביעי, 21 במארכ 2012, התיקון נכנס לתוקף ודרישת חשבונית מס כתנאי מוקדם לתשלום מהווה עבירה פלילית של המבקש.

ההטבה חלה על בעלי מקצועות חופשיים, נותני שירותים ויצרנים

ההטבה לשלם מע"מ רק לאחר קבלת התמורה עדיין לא מקיפה את כלל העוסקים במשק ובשלב זה חלה רק על בעלי מקצועות חופשיים, כגון יועצים ארגונים, אגרונומים, אדריכלים, מנה"ש, יועצי מס, כלכלנים, עו"ד, רו"ח, שמאים ועוד, ללא הגבלת מחזור, וכן על נותני שירותים כגון: אומנים, אמרגנים, בתי קפה, מוסכים, בתי מלון, הסעות ועוד (סה"כ כ-90 בעלי מקצועות שונים) אשר מחזור עסקאותיהם לא עולה על 15,000,000 ₪ בשנה, וכן על יצרנים אשר מחזור עסקאותיהם לא עולה על 1,950,000 ₪ לשנה.

מורה נבוכים

בעקבות אישור החוק פנו אלינו עצמאים רבים עם שאלות שונות להבנת התיקון החדש – תיקון 42 לחוק מע"מ ולתקנות. להב פנתה אל מר שמואל חרסט,

ממלא מקום נשיא לשכת יועצי המס בישראל, לקבלת הסברים על עיקרי התיקונים לחוק. להלן השאלות והתשובות (לאור ההסתייגויות וההגבלות השונות בחוק המלצתנו היא שכל עצמאי ובעל עסק יפנה אל רואה החשבון או יועץ המס שלו לקבלת הפרטים המדויקים הרלוונטיים לגביו):

? למעשה האישור להוציא חשבונית מס ולשלם את המע"מ רק לאחר קבלת התמורה

קיים כבר החל מהיום שבו חוקק חוק מע"מ – אז מה אם כן השתנה?
אכן האישור היה קיים, אך המשלמים הגדולים במשק, כגון חברות ממשלתיות, עיריות ומועצות, בנקים וחברות הביטוח, לא הסכימו לשלם עבור השירות טרם קבלת החשבונית. כיום לאחר אישור התיקון, דרישה כזו תהווה עברה פלילית על כל המשתמע בכך.

? מהו העונש הקבוע בחוק על מי שימשיך להתנות את התשלום בקבלת חשבונית מס

מראש?

לפי סעיף 118 לחוק מע"מ, העונש הקבוע בחוק הוא מאסר שלושה חדשים או קנס של 9,600 ₪.

? נתקלתי בסירוב לשלם את שכר טרחתי לפני שאמסור חשבונית מס, וזאת לאחר

התיקון בחוק ולאחר שהמצאתי אישור כי אני אכן נמנה על ציבור העוסקים הרשאים להוציא חשבונית מס רק לאחר קבלת התמורה. למי עלי להעביר את התלונה?
בשלב זה יש להעביר את התלונות למנהל רשות המסים בירושלים.

? אני אדריכל וביצעתי עבודה עבור משרד הביטחון. חשב המשרד מסרב לשלם לי את

שכר טרחתי בטרם אעביר אליו חשבונית מס – האם פעולתו חוקית?

עד לתיקון 42 לחוק מע"מ דרישתו אכן הייתה חוקית, אם כי לא מוסרית. החל מכניסתו לתוקף של תיקון 42 דרישתו מהווה עברה פלילית. אני מאמין כי בקרוב ייצא חוזר לכלל החשבים במשק עם עדכון התיקון החדש.

? אני בעל נגרייה וביצעתי עבודה לחברת בנייה. החשב מבקש ממני להמציא חשבונית

מס טרם קבלת התמורה, או לחילופין להמציא לו אישור ממשרד מע"מ כי אני נמנה על

היצרנים הרשאים להוציא חשבונית מס לאחר קבלת התמורה?

בשלב זה יש הסכמה עם משרד מע"מ כי במידה ויידרש לעוסק אישור, הוא יימסר לו על פי בקשתו. בעתיד יישקל מהלך לפיו על האישור לניהול פנקסים תופיע תוספת המאשרת כי "העוסק הנ"ל נמנה על העוסקים הרשאים לדווח ולשלם על בסיס מזומן".

? אני חוקרת פרטית ומעניקה את שירותי באמצעות חברה בבעלותי. האם החוק חל גם

על החברה?

התיקון בחוק חל על אופי השירות ועל מחזור נותן השירות. חוקר פרטי נמנה על בעלי מקצועות חופשיים על פי החוק, ולכן התיקון חל על החברה שבבעלותך ללא הגבלת מחזור עסקאות שנתיות.

? אני כלכלן ועד היום הגשתי חשבונית מס לפי דרישת המשלם ולאחר קבלת התשלום

הוצאתי קבלה. מה עלי לשנות בפנקסי החשבונות שלי לאור התיקון בחוק?

אתה נמנה על נותני השירותים על פי החוק ואם מחזור עסקאותיך לא עולה על 15,000,000 ש"ח בשנה אתה רשאי להוציא חשבונית מס רק לאחר קבלת התמורה. לכן עליך להדפיס פנקס חשבונית עסקה (מומלץ לציין על גבי חשבונית העסקה הצהרה לפיה הנך נמנה על העוסקים הרשאים לדווח ולשלם למע"מ על בסיס מזומן). בנוסף להדפיס פנקס של חשבונית מס/קבלה ואת התקבולים לרשום בפנקס זה.

? מי לא נמנה על ציבור העוסקים הרשאים להוציא חשבונית מס לאחר קבלת התמורה?

סיטונאים, קמעונאים, קבלנים, רופאים, בתי ספר לנהיגה, בתי ספר, סוחרי מקרקעין ומתווכי מקרקעין, סוחרי רכב ומתווכי רכב, חקלאים, בעלי תחנות דלק, סוכני ביטוח ויהלומנים.

? אני עו"ד ובני הוא יועץ מס. אני מעניק לו ייעוץ משפטי שוטף על בסיס חודשי ובני

מנהל את ספרי ומגיש את דוחות המס שלי. אנו לא נותנים תשלום אחד לשני על

השירותים הנ"ל ושנינו מנהלים ספרים על בסיס מזומן. האם על פי תיקון 42 לחוק חל

איזה שינוי לגבינו?

במסגרת תיקון 42 תוקן סעיף 29 לחוק מע"מ, כך שבכל מתן שירות המושפע מיחסים מיוחדים, חשבוניות המס יוצאו אך ורק על בסיס מצטבר ולא על בסיס מזומן. כלומר בכל חודש האב יוציא לבן חשבונית מס עבור ייעוץ משפטי, והבן יוציא לאב חשבונית עבור שירותי הנח"ש.

? עד לתיקון 42 היו שני מועדים מחייבים להוצאת חשבונית מס – 7 ימים אם התמורה

התקבלה ו-14 ימים אם התמורה טרם התקבלה. האם חל כעת שינוי?

כן. החל מתיקון 42 שונה סעיף 46(א) לחוק ומעתה יש רק מועד אחד – בתוך 14 יום.

? בביקורת מע"מ שנערכה בעסקי התגלול תשומות אשר לא נרשמו במהלך שבע שנים.

במסגרת השומה שהוצאה לי אני מבקש לקזז את כל התשומות. מה השתנה בתיקון 42

לחוק מע"מ?

השינוי הוא הן במישור התקופה לפיה רשאי המנהל לאשר קיזוז תשומות עד לחמש שנים
לאחור, והן בהוספת סנקציה לפיה רשאי המנהל להטיל על העוסק קנס בשיעור 30%
מהתשומות שהתגלו בביקורת ולא דווחו.